

## Rekommendationer - Covid-19-relaterade medicinska tester

Dessa rekommendationer har tagits fram av PTK:s arbetsmiljögrupp och syftar till att vara ett stöd för fackligt förtroendevalda och skyddsombud då eventuella medicinska tester övervägs med anledning av Covid-19.

Det finns idag två typer av medicinska tester för Covid-19, dels de som kan påvisa en pågående Covid-19-infektion, och dels de som kan påvisa om en person tidigare har haft en Covid-19-infektion och faktiskt har utvecklat registrerbara antikroppar.

Dessa rekommendationer behandlar enbart tester som syftar till att påvisa om en person haft en Covid-19-infektion där antikroppar har utvecklats. Detta då tester som rör en pågående Covid-19-infektion idag uteslutande hanteras av hälso- och sjukvården, efter prioritering från regioner och myndigheter.

De tester för antikroppar som finns tillgängliga på marknaden i juni 2020 har inte en full tillförlitlighet, vilket betyder att resultatet på individnivå ska tolkas med försiktighet. Samtidigt är kunskapsläget kring antikroppar och immunitet under utveckling, vilket betyder att ett positivt resultat där antikroppar påvisats, inte automatiskt betyder att personen är immun mot kommande Covid-19-infektioner. Därför ändras inte arbetsgivarens skyldigheter att bedriva ett förebyggande arbetsmiljöarbete om en person visar sig ha utvecklat antikroppar.

Som stöd att uppfylla arbetsmiljölagens krav att hindra att arbetstagare utsätts för smitta finns checklistor, information och verktyg på:

<https://www.prevent.se/amnesomrade/coronaviruset/>

### *Inför beslut om erbjudande av tester*

Arbetsgivaren ska hålla arbetstagarorganisationen informerad i de fall eventuella tester övervägs. Frågan bör också behandlas i skydds- eller arbetsmiljökommitté där sådan finns. I de fall arbetsgivaren inte på eget initiativ rådgör med arbetstagarorganisationen eller inleder förhandling, rekommenderar PTK:s arbetsmiljögrupp att den lokala arbetstagarorganisationen tar initiativ till förhandling med stöd av MBL 12 §.

## Inför beslut om erbjudande av Covid-19-tester bör följande klargöras

### 1. *Klargöra syftet med att erbjuda tester*

Att kunna konstatera om anställda har haft en Covid-19-infektion och utvecklat antikroppar, saknar vanligtvis relevans för arbetsmiljöarbetet, och förändrar inte arbetsgivarens skyldighet att göra de riskbedömningar och anpassningar som krävs för att undvika att arbetstagare utsätts för smitta. Testresultat kan inte med 100-procentig säkerhet fastställa om en person utvecklat antikroppar på individnivå. Det är heller inte klarlagt om antikroppar leder till en fullständig immunitet mot framtida Covid-19-infektioner. Vid övervägande om erbjudande av tester bör också företagshälsovården tillfrågas för rekommendationer.

Utifrån föreskrifterna om medicinska kontroller i arbetslivet kan hälsokontroller i vissa fall behöva genomgå för att en arbetstagare ska få ett tjänstbarhetsintyg som krävs för att få utföra vissa arbetsuppgifter. De arbetsuppgifter som kräver ett tjänstbarhetsintyg är särskilt reglerat och inte tillämpligt på tester kring Covid-19. Ett erbjudande av antikroppstester bör därför enbart ses som en förmån för de anställda. Om arbetsgivaren erbjuder sig att betala för tester som erbjuds genom den offentliga vården kan de vara föremål för förmånsbeskattning.

### 2. *Vem ska genomföra testerna?*

PTK:s arbetsmiljögrupp rekommenderar att tester genomförs av företagshälsovård, eller av företagshälsovården anlita expertis, för att säkerställa oberoende och att provtagning och resultat hanteras på ett korrekt sätt. Om inte företagshälsovård anlitas, måste i så fall oberoendet hos utföraren, kvalitet på testerna och att resultaten hanteras i enlighet med GDPR fastställas.

### 3. *Vilka ska erbjudas tester*

Beroende på syfte med testerna, ska också en målgrupp väljas. Om syftet är att undersöka om en viss avdelning drabbats av Covid-19, kan erbjudandet avgränsas till anställda vid avdelningen. Eftersom Covid-19-tester huvudsakligen bör betraktas som en förmån som erbjuds de anställda, och inte som en del av arbetsgivarens arbete med att hindra att smitta sprids bland de anställda, bör också samtliga anställda vid arbetsplatsen omfattas.

### 4. *Hur erbjudandet ska kommuniceras till de anställda*

Vid kommunikationen av erbjudandet bör syfte, eventuell förmånsbeskattning, vad som händer med resultaten, frivilligheten att genomgå testerna, integritetsaspekter vid testresultaten och övrigt klargöras.

### 5. *Vem som ska få del av resultatet från testerna?*

Testutföraren får enbart delge den anställde om resultatet. Den anställde får sedan avgöra hur vidare kommunikation ska ske. Kommunikation av testresultat från den anställde till arbetsgivaren måste ske på frivillig grund. Med frivillighet menas att beslutet inte kan ge några konsekvenser för arbetstagaren.

För arbetsgivare är det viktigt att känna till att testresultat är hälsodata och därmed klassat som känslig personuppgift i dataskyddsförordningen GDPR.

### 6. *Vilka konsekvenser som följer med testresultatet*

Inför beslut bör det, för tydlighetens skull framgå att testresultaten inte kommer få några konsekvenser för arbetsgivarens ansvar att förhindra att arbetstagare utsätts för smitta, samt att deltagandet ej får störa relationen mellan enskild arbetstagare och arbetsgivaren.